

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — fill.	Félévre . . . 9 kor. — fill.	Félévre . . . 9 kor. — fill.	Félévre . . . 9 kor. — fill.
Negyedévre . 3 kor. — fill.	Negyedévre . 4 kor. 50 fill.	Negyedévre . 4 kor. 50 fill.	Negyedévre . 4 kor. 50 fill.

Felolós szerkesztő és Iaptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A részletügyletek.

A kormány ismét „megvédte” a népet — egy törvényjavaslat-tal. A részletügyletek megrendszabályozásáról készített az igazságügyminiszter egy törvényjavaslatot és miután előbb alkalmat adott arra, hogy egy anketen ezért őt eldicsérik, azt legközelebb az országgyűlés elé fogja terjeszteni.

Ez a törvényjavaslat nem annak köszönheti létét, hogy arra a kereskedelmi forgalom — vagy a fogyasztó közönség szüksége mutatkozott, hanem egyszerűen annak, hogy ilyen törvényünk nekünk még nincs, Németországnak és Ausztriának pedig van. Nem az első példa ez arra, hogy törvényhozási politikánk a letaposott német utakon halad, így történik az egész ugynevezett „szociális” törvényhozási munkálatunknál.

Akármilyen törvényt is hozzanak Németországban, biztos, hogy előbb vagy utóbb benünket is boldogít a kormány annak a német törvénynek elrontott másolatával. Így történt az a részletügyletekről szóló törvényről is.

Am Németországban arra

szükség volt, mert ott a fogyasztó közönség a statisztika adatai szerint ipari és kereskedelmi szükségleteinek 90 százalékát fedezi részletügyletek által és ott épen annak folytán egészségtelen üzleti verseny fejlődött volna ki, a mely nem a vevők (és ez a fontos), hanem az eladó iparosok és kereskedők tisztességesebb részének létét és fennmaradását veszélyeztette.

A német részletügyletekről szóló törvény az eladó kereskedők érdekében az ő kéréseik és testületeik peticionálására, a *részletügyletek korlátozására* hozott. Minálunk azonban erre szükség nincs, mert a mi iparunkat és kereskedelmünket tisztességes alakjában korlátozni bűn és nem csak, hogy nem szabad, hanem minden erővel fejleszteni kell. Ezenkívül pedig a mi vevőközönségünknek csakis egy, a kevésbé tehetős része szerzi be szükségleteit részletügyletek által, amely közönség készpénzfizetés útján nem is tudná szükségleteit beszerezni. Továbbá minálunk sem a kereskedők, sem a fogyasztók a részletfizetéses ügyletek miatt nem panaszkodtak. Énnél fogva nálunk a részletügyletek korlátozását célzó törvénynek

hivatása nincs, szüksége fenn nem forog.

Pedig az a törvényjavaslat, a melyet az igazságügyminiszter a fogyasztó közönségének megvédésének ürügye alatt a törvényhozás elé terjeszt, a részletügyletes kereskedelmet tönkreteszi és a szükségleteknek részletfizetés útján való beszerzését a vevő közönség számára is lehetetlenné fogja tenni, mert hiszen annak a törvényjavaslatnak 20. paragrafusát egy paragrafusba is össze lehet foglalni, a mely így szól:

— Magyarországon részletfizetéseket kötni tilos!

A magyar ipart és kereskedelmet akarták megvédeni és agyonvédték vele.

Dr.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: gróf Apponyi Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök több rendbeli irományt terjeszt elő, mely után a napirend következik.

Münnich Aurél előadó: Előterjeszti a honvédelmi miniszter törvényjavaslatát az 1889. évi VI. t.-cz. 14. §-ának módosításáról, illetve a közös hadsereg

Az emberevő.

Ketten voltak ők a hősiak. Sutba vágták a gyalut, felesaptak színésznek s vándoruton járták az ország apró helyiségeit.

Keserves élet volt biz az. Többet dideregtek, fáztak, mint a mennyit meleg szobában tölthettek; többet éheztek, szomjaztak, mint a mennyit ehettek, ihattak. A diszlet, ruhatár, könyvtár s a masztkosz Muzsa szolgálatában minden segédeszköz betért két kis batyuba. A vállukra vetették s úgy állottak tovább, ha egy-egy faluban néhány rongyos hatosért lejátszották reportoirjukat.

Hideg téli napon érkeztek egyszer egy nagyobb községbe. Szinte új élet gyönyöre éledt fel lelkükben, mikor a rendezett utcákat, esinos, tiszta házakat meglátták.

— No pajtás! — szolt az egyik a másikhoz — itt regrezáljuk magunkat. Ugy látszik itt gazdag népség lakik. A helység is elég nagy. Akad ötven-hatvan ember néhány napig, a ki eljön az előadásainkra.

A nagy koresmában ütöttek szállást.

Ott csináltak hordókra rakott deszkákból szinpadot, asztalterítőtől függőyt és czifra papirosból diszletet. Meghirdették az előadást. A kisbíró minden utczán kidoboltatta, hogy magyar színész komédiások előadják a *Tíz leány és egy térj sem* című dalos darabot. De bizony hiába! Este üres volt a korema. Még azok se mentek el, a kik rendszerint eljártak esténként egy-két pohár kvaterkára.

Kétségbeesett a két hős színész. A koresmáros pedig dühöngött. Mi lesz a koszt és kvártély árával? A két színész erre gondolt nagyot s merészet. Másnap *Bánk-Bán*, harmadnap *Hunyadi László* előadását hirdették, de egyszer sem volt publikum. A koresmáros már kiveréssel fenyegette Thália papjait, mikor az egyik hős színésznek mentő gondolata támadt. Kidoboltatta, hogy a magyar színész komédiások este utolsó előadást tartanak. Szinre kerül a *Piros bugyelláris* népszinmű. Az előadás végén pedig a színészek egy eleven embert fognak megenni.

És csudák csudája, tömve volt a korema. Ember ember hátán szenvedte türelmesen végig, míg a két színész ra-

vasz furfanggal eljátszotta a *Piros bugyelláris*. Mikor aztán vége volt, zugni kezdett a publikum:

— *Lássuk az emberevést!*

Izzadt a két hős. Ennk fele sem tréfa. Ez a közönség türelmetlen. Végre aztán az egyik hős színész bizott a jó sorsban és kiállott a szinpad közepére.

— Hát igen! Most kezdődik az emberevés! Aki megakarja magát etetni, sziveskedjék felfáradni

A halálos verejték ütött ki a színészen. Egy kovács mester rontott a szinpadra.

— Na a teremtését az urnak, engem egyen hát meg.

A színész erre sem volt elkészülve. Sápadt, izzadt, míg végre megint mentő gondolata támadt. Odarohant a kováchoz, vakmerően beleharapott a fülébe s az visítva rohant le a szinpadról.

A közönség meglegelte a mulatságot s tüntetőleg távozott. A két színész pedig boldogan csörgette az apró pénzeket s a jól sikerült diszeladás örömeire ivott nagyokat.

Drusza.

FARKAS GYULA
virágcsarnoka

DEBRECZEN, PIACZ UTCZA 20. SZÁM, A FÖTŐZSDE MELLETT)
készít: színházi, bál-, menyegzői és alkalmi csokrokat, koszorukat, mindenféle virág-
munkákat a legjobb ízléssel, rendkívül jutányos áron. A pontosságra szigorú gond fordítanak.
Vidéki megrendelés gondosan csomagolva, pontos időre szállítanak.
Küldő szép élő virágokból állandó nagy raktár.

és honvédség ujonez-létszámának megállapításáról. E törvényjavaslat beterjesztésére egyik fontos ok volt az, hogy a delegáció megszavazta a taracküteg-osztály felállítását.

Lukács: Hisz az mindent megszavaz.

Münnich: A másik indok a méltányosságon alapszik. Ugyanis, hogy besorozott katonák idő előtt szabadságoltassanak, a mi eddig nem volt lehetséges. E főokok miatt terjesztik elő a javaslatokat. A honvédségnél szintén így áll az eset. Tagadhatatlan, hogy a honvédség az utóbbi időben haladt. (Nagy mozgás a szélsőbalon.)

Kubik: Az osztrák szellemben halad!

Lukács: A Gotterhalte hangjai mellett.

Tóth János: Botrányos az a haladás!

Benedek: Láttuk a Nessi-ügyben! (Zaj. Elnök cseppet.)

Münnich: A honvédség ujonezemeleése elkerülhetlenül szükséges, de az nem fog újabb költséget okozni.

Lukács: Hát talán levegőből fognak élni s fügefalevéllel ruházkodni! (Derütség. Elnök körülnéz, meglátja, hogy a szélsőbalon Lukács jegyző kiabál folytonosan közbe, magához inti s leülteti jegyzői székébe, hogy ne zavartassa az előadót.)

Münnich: Hasonlóképen nem okoznának nagyobb költséget a közös hadseregben is. (Mozgás a szélsőbalon.)

Gabányi: Hát talán ezek is levegőből fognak élni és fügefalevéllel takarózni. (Derütség.)

Münnich: A két éves szolgálatot, illetőleg az ország azt hiszi, hogy az talán kedvező lenne, holott ha ösmernék, mennyi áldozatokkal járna az, nem kívánnák behozatalát. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Hát a francziáknál miért van így?) Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasította a honvédelmi miniszter, hogy az 1904. évi ujonezjutalék tárgyalása előtt tegyen jelentést a két éves katonai szolgálat behozatala iránt. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Miért nem teszik most?) Határozati javaslatot nyújt be az iránt is, hogy a magyar ezredekhez lehetőleg magyar tisztek osztassanak be. Azt hiszi, hogy a javaslatok elfogadása mindenkinek hazafias kötelessége. (Felkiáltások a szélsőbalon: Ohó! Talán nem éppen.) ezért elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Elnök: A honvédelmi miniszter ur kíván szólni.

Fejérváry: (Mikor szólásra fel áll hangos felkiáltások s szélsőbalon: Vonja vissza a javaslatokat!) Ne várjanak tőle hosszabb beszédet, mert hiszen a javaslatokról elég szó volt már a sajtóban és így ismerhetik azt. Mi nagy, hatalmas egységes nemzetekkel sem a lakosság számát illetőleg, sem más tekintetben nem versenyezhetünk. De véderőnk fejlesztésünk kell, hogy képesek legyünk érdekeinket megvédeni. Bármilyen kérdés merül fel Európában, akarva, nem akarva érdekelve vagyunk és ez az alapja a véderő fejlesztésnek.

Kubik: Ösmernék már ezt a nótát.

Gabányi: Bécsből fujják!

Fejérváry: A külföld hadseregei az utóbbi időben rohamosan haladtak előre, csak mi maradtunk vissza, rossz anyagi viszonyaink miatt. Az ujonez-létszám 1889-től nem emeltetett.

Kecskeméthy: Mert azóta kimentek Amerikába!

Fejérváry: Maga is kimehetett volna velük. (Nagy derütség.)

Kecskeméthy: En már voltam, magának kellene kimenni.

Fejérváry: Az ujonezjutalék fel-emelése feltétlenül szükséges. A felszerelendő ujonezjutalék kiszámításánál tekintetbe kellett venni a hiányt és azt, képes-e az ország eleirni a terheket.

Gabányi: Nem!

Fejérváry: Majd rátérek.

Gabányi: En tudom! (Derütség.)

Fejérváry: A lakosság száma növekedett a szaporodás által.

Kecskeméthy: A bevándorlás által.

Fejérváry: Hát kérem kivándorolnak, bevándorolnak. (Nagy derütség. Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: nem mindig.)

Rákosi: Sorozzák be a bevándorlókat.

Fejérváry: A bevált ujonezok száma egyre kevesebb.

Kubik: Az nem áll!

Fejérváry: Kérem!

Kubik: En jobban tudom, mert több sorozáson.

Fejérváry: No, no.

Kubik: A miniszter ur sohase volt sorozáson talán.

Lukács: Csak mikor őt besorozták. (Derütség.)

Fejérváry: Hát kérem, ha annyi bajuk van vele, akkor legjobb lesz, ha egyáltalán nem tartanánk katonákat. (Hosszau tartó helyeslés a szélsőbalon. Felkiáltások: Helyes! Eljen a miniszter!)

Kubik: Ez volt eddig a miniszter legjobb indítványa.

Leugyel: Mindjárt népszerű lenne!

Fejérváry: Miután az ujonezlétszám felemelése feltétlenül szükséges, felkér minden egyes képviselőt, vegye fontolóra a dolgot és ne gátolják olesó frázisokkal azt. (Nagy zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Már rég megfontoltuk!)

Rákosi: Nagyon drágák azok az olesó kijelentések!

Fejérváry: Daczára annak, hogy az urak köpik a markkukat (Derütség a szélsőbalon. Nagy zaj a szélsőbalon, taps. Felkiáltások: Hol vagyunk!? Kaszárnyában!)

Bakonyi: Kaszárnya.

Fejérváry: Daczára állásfoglalásunknak, a javaslatokat elfogadásra ajánlja. Helyeslés a jobboldalon. Zaj a szélsőbalon. Heccszólások Elnök cseppet.

Tóth János: A függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy ők az ország érdekében cselekszenek, midőn minden eszközzel iparkodni fognak a javaslatok törvényre emelését megakadályozni. (Helyeslés.)

Az országnak nemesak joga, hanem kötelessége az önálló hadügy követelése és erről a jogos követelésről az ország nem fog lemondani. Történelmi visszapillantásokkal bizonyítja, hogy ez a követelésünk egy a belbiztonság, mint a trón jogos követelménye. A mostani vezetés mellett a magyar hadsereget nem hatja át az a szellem, mely a győzelemnek egy sarkalatos feltétele. (Helyeslés.)

Tóth János: A független önálló magyar hadsereg jobban biztosítaná a trón és monarchia egy bizalmi állását, tekintélyét, mint a mostani szervezet. (Ugy van, ugy van.)

A magyar törvények nem ismernek közös hadsereget, hanem ismer magyar és osztrák hadsereget. Mindazáltal ez a hadsereg ma is olyan osztrák, mint volt Solferinónál és Königräcznél. A függetlenségi párt mindenkor hangoztatta a magyar nemzet jogát katonai kérdésekben, a kormánypárt azonban minden esetben leszavazta. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.)

A nemzet ujonezmegeajánlasi joga illuzoriussá vált.

Pozsgay: Minden esztendőben újra becsapják az országot!

Tóth József: Nem a fegyverek számában van a nemzetek ereje, hanem a haza szeretetében. Az ország a végenyészet előtt áll. Ettől akarja a függetlenségi párt megóvni az országot. Ez aképviselethez nem is illetékes a törvényjavaslatot törvényre emelni, mert ez a Ház nem a nemzet akaratának kifejezője. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.) A párt határozati javaslatokat fog benyújtani, a melyek a nemzet kívánságait fejezik ki. Ha ezeket a Ház nem fogadja el, akkor a szőnyegen lévő javaslat ellen a függetlenségi párt minden eszközzel küzdeni fog. (Viharos eljenzés a szélsőbaloldalon.) A maga részéről is nyújtott be határozati javaslatot, amely szerint a Ház ne fogadja el a tárgyalás alatt levő javaslatot, hanem utasítsa a kormányt, hogy tegye meg az előkészületeket az önálló magyar hadsereg fölállítására.

Szünet után

Rakovszky István beszélt. A javaslatot nem fogadja el, mert az előadó indokolásából nem látja a veszélyt, mely az országnak kötelességévé tenni e nagy áldozatok hozatalát.

Németország, Franciaország nagy katonai áldozatait a magasabb politikából hozza, a nagy anyagi áldozatok előbb-utóbb kamatozni fog. De Ausztria-Magyarország politikája még e reménnyel sem kecsegtet.

Rakovszky ezután határozati javaslatot nyújtott be, hogy az ujonezjutalék tíz évre állapíttassék meg. A megállapításnál arányul a 20—24 életévet vegyék. Aztán a két éves katonai szolgálatot, majd az önkéntesek két éves szolgálatának törlését követelte.

A vitát holnap folytatják.

Bánffy Széll ellen.

A főrendiház ülése.

Elnök: Gróf Csáky Albin.

Több kisebb jelentőségű előterjesztés után elnök bejelenti, hogy a király *Rákosi Jenőt* és dr. *Morin Ferenczet* élethossziglan főrendeknek kinevezte. (Eljenzés.)

Elnök: Napirend előtt felkéri báró *Bánffy Dezsőt*, hogy a legfelsőbb fegyelmi bírósági esküt letegye.

Báró Bánffy Dezső: Az esküt leteszi.

Elnök: Következik a brüsszeli czukoregyezmény beczikkelyezéséről és a czukoradó módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Báró Prónay: Dezső: A nemzetközi egyezmények törvénybe iktatásánál az a szokás, hogy vagy a maga egészében kell azt elfogadni, vagy elvetni. A jelen javaslatot általánosságban elfogadja. Főlszólalásának oka az, hogy szükségesnek tartja, hogy kiemeltessék, hogy Magyarország ez egyezményben úgy jelentkezik, mint minden egyezménynél szükséges volna, hogy Ausztria-Magyarország mint külön szerződő felek. Örvend, hogy e javaslatnál ez ki van emelve és felkéri a kormányt, hogy jövőre is minden nemzetközi egyezménynél hasonlóképen történjék. De van még egy megjegyzése. A bevezetésben előbb áll Ausztria császara s csak azután Magyarország királya, míg Nagybritanniánál előbb áll Nagybritánia királya s azután India császára. Ez azt mutatja, hogy európai egyezkedésnél a császári elnevezés nem nagyobb jelentőségű, mint a királyi cím. Elmondta ezt pedig azért, hogy ügyeljünk a királyi címre, Szent István koronájára, mert eljön az idő, mikor együttesen kell tö-

Le van foglalva!

mörülnünk az alá. A javaslatot általában és részleteiben is elfogadja.

A főrendiház a javaslatot általában és részleteiben is elfogadták.

Elnök: Következik a czukoradó javaslat.

A főrendiház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Elnök: Következik a közúti munkák fedezéséről szóló törvényjavaslat.

A főrendiház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Elnök: Következik a kivándorlásról szóló törvényjavaslat.

A főrendiház a javaslatot általánosságban elfogadja.

A részleteknél nem volt felszólalás, elfogadták.

Elnök: Következik a bevándorlási javaslat.

A javaslatot általánosságban elfogadják, ugyszinte részleteiben is.

Elnök: Következik az utlevélügyi javaslat.

Báró Bánffy Dezső: Bizonyos tartózkodással szól, mert nem szeretné, ha azt hisszük, hogy az elmondottakat akár pártpolitikai, akár célzatossággal mondja. Magyarországnak kifelé egységesen kell érvényesülni. Ezt azonban e javaslatban nem látja. Azt hiszi, hogy e kérdésben a leghatározottabb állami szempontra kell helyezkedni. A dolognak különben története van. 1867-ben Tibád Antal határozati javaslatot nyújtott be s beszédében mint sérelmet elmondja, hogy a kiadott horvát utlevelen hiányzik a magyar nyelv és ezimer. Ezután foglalkozott a kormány a kérdéssel, de szóló úgy tartja, hogy a kormány akkor járt volna helyesen, ha a horvát és francia nyelv mellett csak a magyar nyelvet használja horvát utleveleken. Azok a szakaszok, amelyek Horvátországnak a nyelvet prezeizirozzák, a hatáskört szabják meg, de sehosem beszélnek arról, hogy belügyi dolgokon kívül kifelé állóan jelentkez-hessenek. Ausztria kevésbé egységes, mint a magyar állam és mégis az utlevelére nézve az egységes német nyelv áll fön a Lajthán tui tartományokban. Neki a meggyőződése az, hogy azon utlevelek, melyeket Horvátországban adnak ki, csakis a magyar nyelv legyen rajta. Ezért kéri a főrendeket, hogy a kérdés fontos voltára való tekintettel és a főrendiház méltóságára való tekiatettel a javaslatot általánosságban se fogadják el s adjanak módot a képviselőháznak ennek helyreigazítására. Nem szabad könnyelműen egy messze kiható hibát elkövetni. Ha a főrendek a javaslatot általánosság-elfogadják, ő fenntartja kifogásait a részletes vitára és akkor fogja kérni a 9. §. megváltoztatását. Az 1868. XXX. 1.-ez. sérelmet szenved. A postautalványok Horvátországban magyar és horvát nyelven vannak, de a nemzetközi postautalványok már csak francia és magyar nyelven vannak kiállítva. Ha már most a postánál kifelé helyes ez intézkedés, akkor így kell lenni az utlevélnél is. Kéri a főrendeket, hallgassák meg Budapest kérelmét és a magyar állam suverénitásának megóvásáért a javaslatot általánosságban se fogadják el s képviselőháznak utasítsák vissza.

Ernusz Kelemen: A hazafiságot nem szabad senkinek sem monopolizálni. A jelen javaslatnak sürgős voltát mindenki tudja, hisz éppen előtte szóló említette, hogy 1868 óta ez igen szükséges. Amde csodálkozik azon, hogy előtte szóló nem valósitotta meg akkor azt, amit most óhajt, pedig alkalma lett volna rá.

Keglevich Gábor a francia nyelvet követelte, **Eszterházy János** pedig

sajnálta, hogy a javaslatnak sikerült a képviselők figyelmét megkerülve idekerülni. Általánosságban sem fogadja el, mert a 9-ik paragrafus megmérgezi az egész törvényt.

Prónay Dezső élesen bírálta a javaslatot és csatlakozik Bánffyhoz.

Szell Kálmán utal a képviselőházi beszédére. Bánffy példái nem szerencsések.

A többség 18 ellenében a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A részleteket holnap tárgyalják.

Egyház és iskola.

Árvaügyi gyűlés. Az év. ref. egyház árvaügyi bizottsága e hó 30-án, délután 4 órakor rendes gyűlést tart Dicsőfi József elnökle alatt. Tárgyak: Jelentés a tavalyi segélyezésekről és folyó ügyek.

Pályázat tanári tanszékre. A debreczeni református főgymnázium egyik legkiválóbb tanára, K. Kiss József physika-professzor ez év végén nyugalmába vonul. Előrehaladott korára való tekintettel már régebben megakart válni katedrájától, de az egyházkerület és a főiskola kérésére mindig megmaradt tisztségében. Kiss Aron püspök most pályázatot hirdet az üressedésbe jövő matematika és physika esetleg rajzoló geometriai tanszékre, melyet ez év szeptember 1-én kell betölteni. Törzsfizetés 2400 korona, 800 korona lakpénz, 200 koronától 400-ig emelkedhető ötödéves korpótlék és jogosultság a nyugdíjra — Kellően felszerelt kérvények márczius 1-ig nyújthatók be a püspöki hivatalnál.

Mit tárgyal a városi közgyűlés?

Debreczen, január 27.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága január hó 29-ik napján — csütörtöken — délután 3 órakor a városháza nagytanácsstermben bizottsági rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés.
2. M. kir. belügyminiszter ur f. évi január hó 7-ikéről kelt leirata, melylyel az év. ref., róm. kath., ágost. hitv. ev. egyházak részére, iskolai czelokra megszavazott, összesen 120,000 korona kivételes segély tárgyában hozott határozatait újból fentartja.
3. M. kir. belügyminiszter ur 1902. évi leirata, a melylyel a közös lovassági laktanya építési költségéből fenmaradt 72,400 korona kifizetése tárgyában hozott közgyűlési határozatot, a beadott felebezés elutasításával jóváhagyja.
4. A m. kir. honvédelmi miniszter ur körrendelete a loavató bizottságoknak az 1903-dik évre megalakítása tárgyában.
5. Pancsova törvényhatósági város átirata.
6. A debreczeni ev. ref. egyház tanácsának megkeresése a városi szegényházban rendszeresített egyházi szolgálat külön díjazása iránt.
7. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület megkeresése, hogy a város alapító tagjai sorába belépjen.
8. Tanácsi előterjesztés a házipénztár kisegítésére a budapesti magyar jelzálog hitelbanknál nyitott 320,000 koronás folyó számlahitel meghosszabbítása iránt.
9. Tanácsi javaslat a házipénztár készpénzének cheque számlán kezelése tárgyában.

10. Tanácsi bejelentés és javaslat a guti magfák eladása czéljából megtartott árlejtés eredményéről.

11. Tanácsi előterjesztés a vekeri birtokon levő s volt bérlő tulajdonát képező gazdaságiépületek megszerzése iránt.

12. Bejelentés az ujonnan választott városi tanács ügybeosztásáról.

13. Bejelentés a közigazgatási bizottság megalakulásáról és ezen bizottságban lemondás folytán megüresedett 1 tagsági helynek választás által betöltése.

14. A jog- és pénzügyi bizottság megalakítása.

15. A gazdasági bizottság megalakítása.

16. A színházi bizottság megalakítása.

17. A szegényügyi bizottság megalakítása.

18. A nyudij ellenőrző bizottság megalakítása.

19. Magánlevéltári bizottság újból alakítása.

20. Építési bizottságba 12 tagnak beválasztása.

21. Az állandó színházi tűzvizsgáló bizottság megalakítása.

22. A számvevőség és házipénztár működésére felügyelő bizottság tagjainak az 1903. évre újra választása.

23. A ménes rendező bizottságnak három évre megalakítása.

24. A központi választmányban megüresedett tagsági helynek választás útján betöltése.

25. Az igazoló választmányban megüresedett egy tagsági helynek az 1903. évre választás útján betöltése.

26. Az állandó bíráló választmányba 1 tagnak újból megválasztása.

27. Az egészségügyi bizottságba 16 tagnak a megválasztása.

28. Az állandó statisztikai bizottság 12 tagjának megválasztása.

29. A népnevelésügyi bizottság elnökének és 18 tagjának megválasztása.

30. A községi iskolaszék 15 tagjának választása.

31. Az iparos tanonevizskolára, felügyelő bizottság megalakítása.

32. A kórházi bizottság három évre megalakítása.

33. A lótenyész bizottságba 3 tagnak kiküldése.

34. A számonkérőszékhez két bizottsági tagnak választása.

35. Az elemi iskoláztatás ügyének rendezésére hivatott vegyes bizottságba, elnök és 10 tag választása.

36. Az év. ref. felsőbb leányiskolai felügyelő bizottságba, 2 tag kiküldése.

37. Az év. ref. szegényápolói vegyes felügyelő bizottságba, 4 tagnak kiküldése.

38. A róm. kath. főgymnasium felügyelő bizottságába, 2 tagnak kiküldése.

39. A Kereskedelmi akadémia felügyelő bizottságába, 2 tagnak kiküldése.

40. A borellenőrző bizottságba 3 tagnak kiküldése.

41. Az esküdtképes egyének összeírására hivatott bizottságának az 1903. évre megalakítása.

42. A városi adópénztár pénzkészletének szállítását ellenőrző bizottságának az 1903. évre megalakítása.

43. Kovács József polgármester bejelentése a szeszeskereskedés üzletvezetője 1896. 1897. és 1898. évi jutalékának vizsgálatra kiküldött bizottságban történt személyváltozásról.

44. Az utadó 1903—1904 évi költségelirányzata.

56. Tanács javaslata a debreczen-hajdunánási vasúttársaság részére a barom-vásártér mellett felépített órház

ezéljaira 436 négyszögöl területének négyszögölenként 2 koronáért elidegenítése iránt.

46. Tanácsi előterjesztés az új sertésvásár mellett fekvő Lakatos és Szakácsi-féle majorsági földek kisajátítása tárgyában.

47. Tanácsi előterjesztés a házadó összeírásai munkálatainál felmerült és felmerülő költségek fedezésére 4000 korona póthitel engedélyezése iránt

48. Tanácsi előterjesztés legelőadó hátralékok törlése iránt.

49. Abrahám László tiszti főügyész jelentése a város jogügyeinek állásáról.

50. Bészler Károly tanácsnok, árvaszéki elnök jelentése.

51. Simonffy Imre kir. tanácsos, volt polgármester nyugdíjaztatása iránti kérvénye

52. Hajdu Gyula volt tanácsnok nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

53. Boda Bálint városi rendőr nyugdíjaztatás iránti kérvénye,

54. Darnai Lajos városi rendőr nyugdíjaztatás iránti kérvénye.

55. Parti Gábor kézbesítő hajdu hivatalból folyamathoz tett nyugdíjazási ügye.

56. Özv. Kémeri Makó Lajosné özv. segély iránti kérvénye.

57. Özv. Kiss Lajosné özv. segély és gyermek nevelési járulék megadása iránti kérvénye.

58. Bábaoklevél kihirdetése.

Kovács József,
polgármester.

VIDÉK.

Az asszony tragédiája. Fekete-győrös lakosságát — mint tenkei tudósítónk írja — most egy házaspár tragédiája tartja izgatottságban. Balog János és felesége czivódását már régóta figyelemmel kísérik a házaspár ismerősei. A férj és feleség között napirenden volt a veszekedés, sőt nem egyszer tettelegességgig fajult a dolog. A minap este megint összevesztek azon, hogy Balog pénzt kért az asszonytól, a ki ezt a kérését megtagadta. Erre a férj durván rátámadt és veréssel fenyegette. Az asszony végre is azzal vetett véget a vitának, hogy otthagya a fenyegetőző férfit és elment hazulról. Hiába várták azután haza egész éjjel, az asszony nem tért többé vissza. Tegnap reggel azután a keresésére indult emberek egy kútból húzták ki a holttestét, a hova az elkeseredett asszony az orvos véleménye szerint már előző este beleugrott. A hatósági vizsgálat a bűntény föltevését kizárja.

MULATSÁGOK.

A jótékony nőegylet táncmulatsága. A debreczeni jótékony nőegylet január 31-én tartandó táncmulatságának rendező bizottságát ez uton kéri fel az elnökség, méltóztassanak folyó hó 27-én, azaz kedden délután 3 órakor minél nagyobb számban megjelenni az elnök Péterfia-utcai lakásán a végleges megállapodás végett. A táncmulatságra vonatkozó felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgál a titkár (Városház, földszint 7. sz. szoba). A választmányi tagokat kéri az elnökség, hogy a részükre elküldött, eladásra szánt belépő és tombola-jegyek árát, vagy a megmaradt jegyeket méltóztassanak e hó 29-ig címére elküldeni, mert tömegesen keresik a jegyeket. — A tombolanyeremények a hazai ipar legszebb tárgyaiból vannak összeállítva úgy, hogy minden egyes

nyereménytárgy meglepetés lesz. A rendezőbizottság értesülése szerint a vidékről is igen sokan jönnek. Jegyek még mindig kaphatók a meghívón jelzett üzletekben és a táncmulatság napján a pénztárnál

Mitrovics Gyula halála.

Debreczen, január 26.

A Rákóczy harang messze zugó éreznelyve bugva hirdeti a debreczeni református egyház mély gyászát, a melyet Mitrovics Gyula halála okozott. A Kossuth-utcai parochiális házban egymást érik a részvéltáogatások s felekezeti különbség nélkül fejezik ki társadalmi életünk kitünőségei az elhunyt lelkész családja előtt részvétüket.

Koszorúk érkeznek a ravatalra. Virágok borítják el a koporsó alját. Részvétáviratok jönnek az ország minden részéből Mert Mitrovics Gyulát, a kiváló tudóst, a mélyen járó egyházi író és a kiváló tanárt a magyar protestantizmus minden tényezője becsülte s halála épen olyan nagy részvétet keltett a tiszánineni, dunamelléki és erdélyi egyházkerületekben, mint Debreczenben.

A presbyterium részvéte.

Mitrovics Gyula halálának hírére az egyházi épületre, a kollegiumra és a püspöki lakásra már tegnapelőtt kitétték a gyászlobogókat. Tegnap délelőtt 9 órakor pedig a haláleset híre után összeült az a bizottság, a mely a lelkészek végfőnöksége felől intézkedni van hivatva. A bizottság tagjai Kiss Albert, Jánosi Zoltán, Somogyi Pál, Márton Imre és otrokocsi Vég János voltak.

Ez a bizottság a következő javaslatban állapodott meg.

Mitrovics Gyula a debreczeni egyház halottja, temetéséről az egyház gondoskodik. A halálesetről a presbyterium külön gyászjelentésben emlékezik meg és Mitrovics érdemeit jegyzőkönyvbe igitatja. A temetés napján a templomokra kitézeti a gyászlobogókat, kedden délelőtt 11 órakor az összes templomokban megluzatja a harangokat. A temetésen a főiskolai kántus fog énekelni gyászdalokat.

A presbyterium tegnap délután 4 órakor Kiss Aron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnöklésével tartotta meg szokatlanul népes ülését. Somogyi Pál főjegyző jelentette be a gyászbeszédet s ugyancsak ő jelentette elő a délelőtti ülésezett bizottság javaslatait

A presbyterium mély és igaz részvéttel vette tudomásul kiváló lelkészének elhalálását s a temetésre vonatkozó előterjesztéseket egyhangulag elfogadta.

A ravatal.

Az elhunyt lelkész ravatalát a Kossuth-utcai lelkészi lakás egyik termében állították fel. Papi ruhájában fekszik egyszerű érezkoporsóban. A szobát fekete drapériákkal vonták be a temetkezési intézet emberei. A ravatal előtt virágok és egy pár koszorú fekszik. A presbyterium gyászjelentésében különben koszorúk mellőzését kéri. A ravatalat a tegnapi nap folyamán igen sokan látogatják. A részvéltáogatókat a család legidősebb férfi tagja dr. Mitrovics Gyula tanár fogadta.

A temetés.

A temetés a család és presbyterium közös megállapodása szerint ma délután fél 3 órakor fog végbemenni. Első terv

az volt, hogy a háznál tartandó rövid ima után felhozzák a halottat a nyugytemplomba és itt lesz a gyászszertartás jelentékenyebb része. A család kérelmére azonban az egyháztanács ettől a tervtől elállott. A temetés az újabb megállapodás szerint a következőleg fog lefolyni. Eelután fél 3 órakor gyászdalokat fog énekelni a Kossuth-utcai lelkészi lakon. Innen a lelkészek és a presbyterium tagjai átvizik a koporsót a Kossuth-utcai templomba. A templomba Görömbey Péter, a felső szabolcsi egyházmegye esperese fog imádkozni. A templomi szertartás után megindul a menet a Kossuth-utcai temetőbe. A sírnál dr. Erdős József debreczeni teológiai tanár imádkozik, utána pedig dr. Novák Lajos a sárospataki teológiai akadémia tanára fog gyászbeszédet mondani. A szertartást a kántus éneke fogja berekeszteni. A temetésen debreczeni lelkészek nem fungálnak, minthogy a haláleset egyuttal a debreczeni lelkészek gyásza is.

Sárospatak küldöttsége.

A megboldogult Mitrovics Gyula életének javarésztét a kies bodrogparti városban Sárospatakon töltötte el. A férfikor alkotásainak ez a város, ennek főiskolája volt a színhelye. Természetes tehát, hogy a sárospatakiak a gyászból méltán kérik ki a maguk nagy részét. Hogy a veszteség feletti fájdalomknak kifejezést adjanak, egy majdnem száz főből álló küldöttség érkezik ma meg Sárospatakról a temetésre. A temetésen különben képviselteti magát az egyházkerület, a debreczeni főiskola és a tanító testület is.

A gyászjelentések.

Az elhunyt lelkész halálát két gyászjelentés adja hírül. Az egyik a család és ez a következő:

Alulírottak fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, édes atya, nagyapja, testvér, nagybátya, illetőleg nevelő atya, szerető rokon és sógor Mitrovics Gyula a debreczeni ev. ref. egyháznak egyik lelkésze, a tiszánineni egyházkerület volt főjegyzője, volt sárospataki ev. ref. teológiai tanár és főiskolai lelkész stb. áldásos életének 62-in, boldog házasságának 33-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 25-én déli 10 órakor elhunyt. Pórrészeit f. január hó 27-én d. u. 2 és fél órakor, a Kossuth-utcai ev. ref. újtemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai ev. ref. temetőben ádjuk át az anyaföldnek. Neje: Özv. Mitrovics Gyuláné sz. Botka Gyula. Gyermekai: Mitrovics Gyula dr. és neje sz. Maklár Pap Ilona s gyermekeik: Gyula, Zsolt, Miklós, Ernő, Mitrovics Ödön, Mitrovics Aranka, Mitrovics Margit. Testvére: özv. Hajzer Endréné sz. Mitrovics Otília s gyermekei: Erzsébet, Ilona. Testvéreinek gyermekei, mint a megboldogult neveltjei, családjokkal: Mester István, Mester Gyula dr., Mester Róza férj. Rác Viktorné, Mester Ilona férj. Szikszay Andrásné, Mester Anna férj. Pataky Pálné, Mester Dezső Sógora és sógornője családjokkal: Botka Vilmos, Botka Zsuzsánna férj. Hamzsa Andrásné, Botka András és családja. Áldás, béke és a halás emlékezet virasszanak porai felett! Koszorúk mellözése kéretik! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

A másik jelentést a református egyház adta ki és ez így hangzik:

A. B. F. R. A. Fájdalommal jelentjük hogy egyházunk hét évig hűséggel szolgált, szeretett lelkésze, három évig buzgó és kiváló érdemű iskolaszéki elnöke Mitrovics Gyula a főiskolai igazgató tanács tagja, hosszas szenvedés után f. hó 25-én déli 12 órakor, életének 62-ik

évében csendesen elhunyt. A boldogultnak hült tetemei e hó 27-én délután 2 és fél órakor a lakásán és a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben tétetnek nyugalomra. Debreczen, 1903 január 26. A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma. Az igaznak emléke legyen áldott. Koszoruk mellőzését kérjük.

SZÍNHÁZ.

Játék és szerelem. Aradról írják: Színházi körökben sokat beszélnek most egy közszeretben álló művész sorsáról, akit szép felesége bucsu nélkül elhagyott. Üres lett a ház, mert a kis szökevény egy szekérre való ingóság társaságában távozott. Csak egy ágy maradt otthon s egy kis asztal, a melynek fiókjában a szerepek heverték. A csalódott férj elkeseredésében megmaradt csekély pénzével sorsjegyet vásárolt s a sorsjegyet a múlt héten negyvenezer koronával kihúzták.

Müsváltozás. A Kapitánykiszaszony péntekre hirdetett refrize közbejött akadályok miatt a jövő hétre marad, — helyette Zeller operettje a *Bányamester* kerül színre.

Mükedv előadás Bösörményben. A h.-bösörményi iparos ifjuság január 31-én mükedvelő előadást rendez a függetlenségi kör dísztermében. Színre kerül a „Sárga csikó” című némszínmű. Az előadás, melyet ifj. Sallai Mihály rendez, főbb szerepeket játszanak: Sellyei József, Kis Jolánka, Nemes Sándor, Boros Róza, Balogh Antal, Podor Gábor, Schwartz Béla, Molnár István, Szabó Antal, Andorkó Márton, Szigeti Béla, Müller János, Gyarmathy János, Béki Ilona, Molnár Mariska, Balogh Sándor, Takács Sándor Béki Ilona, Nagy Imre, Kovács Márton, Dinók Gyula, K. Nagy Márton, Dinók Mariska, Kovács Zsigmond. Helyárak: az első sor 2 korona, körszék 1 korona 60 fillér, zártszék 1 korona 80 fillér, deákjegy 30 fillér.

UJDONSÁGOK.

A robogó vonat alatt.

Elgázolt vaggongyári munkás.

A vasut, ez a repülő vas kolosszus sok embert tett már szerencsétlenné és sok családot fosztott meg szeretteitől. Annyi sok vér áldozat után mindig újat és újat követel. Tegnap estefelé is egy nő, családos munkás embert gázolt halálra. Nehéz, fáradságos munkáját végezve sietett családja körébe. Utja a vasúti sineken vezetett keresztül. A robogó vonat elütötte s 28 méter hosszú utvonalon maga előtt tolva halálra sebezte. A szerencsétlenségről a következő tudósításunk számol be:

Debreczen állomáson a budapesti vonat beérkezte után legerősebb a vonat forgalom. Egymásután indulnak a szélrózsa minden irányába a személyvonatok. Tegnap délután a budapesti személyvonat késése folytán az a kevés időköz, ami a vonatok egymásközi indulására esik, egészen elenyészett. Így történt azután, hogy a Szatmár felé haladó 1708-as és a Nyíregyháza felé menő 4604-es számú személyvonatok csaknem egyidőben indultak ki az állomásról. Mindkettőnek

utja a dohánygyár előtt vezet el és a műhelytelep előtt térnek el egymástól. Ezen a mintegy egy kilométernyi vonalon a két vonat egy időben futott végig s a különbség a két vonatmozdonya közt alig volt egy kocsnyi hossznyi.

Ugyanezen időben ment arra Nagy Lajos vaggongyári kovácsmunkás, aki a sineken keresztül igyekezett mielőbb családja körébe jutni. A szembejövő két vonatból csak az egyiket látta, mert a mozdonyból kicsapódott nagy tömeg gőzt a szél a másik vonatra hajította és azt egész elfedte. Nagy Lajos keresztül futott a Szatmár felé haladó vonat előtt és neki szaladt a másik sín páron robogó nyíregyházi 4604-es személyvonat mozdonyának. A robogó vonat magával rántotta a szerencsétlen embert és maga előtt tolt 28 méter hosszúig. A vonat megállás nélkül haladt tovább. Nagy Lajos borzalmas sérülésekkel ott feküdt a töltésen.

A véres esetnek sokan voltak tanúi a vaggongyári munkások közül. Megjelent a helyszínén Pogány Ármán mérnök is, akinek a szerencsétlenül járt sérültet rendeletére hordágyon a kórházba szállították. Nagy Lajos 31 éves, nő, családos ember. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenségben kit terhel a felelősség.

* **Személyi hír.** Oláh Károly kultur tanácsnok hivatalos ügyben mai napon Budapestre utazott s folyó hó 29-én a városi közgyűlésre tér vissza.

* **Főispáni ebéd.** Puky Gyula főispán holnap, szerdán délből a Bika szálloda czukrásztermében ebédet ad, a melyen a városi hatóságok fejei vesznek részt. A főispán az ebédet ma adta volna, de Mitrovics Gyula temetése miatt egy nappal későbbre halasztotta.

* **A tanács és a januári közgyűlés.** A január 29-én tartandó városi közgyűlés előkészítésében ma délelőtt 10 órakor kezd hozzá a tanács Puky Gyula főispán elnöklésével tartandó teljes ülésén. A közgyűlési tárgyakat az egyes szakeladók fogják referálni.

* **A gazdák hitelcsoportja.** A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank által alakított gazdák hitelcsoportjáról *Löfkovits* Márton dr. előadást tartott a gazdasági egyesület közgyűlésén. Az érdekes felolvasás, a melyről különben már megemlékeztünk, olyan nagy hatással volt a gazdasági egyesület tagjaira, hogy tegnap már több előkelő debreczeni gazda jelentette be *Rácz* Lajos egyesületi titkárnál a hitelcsoportba való belépését.

* **Az ipartestület zártzáradása.** Az általános ipartestület kétségen kívül Debreczennek egyik kitünőbbben szervezett és működő testülete. Az iparosoknak folyton veszélyeztetett érdekei teljes védelemre találhatnak az ipartestületnél, mely állandóan kutatja is a sérelmeket. Megemlékezésre érdemes, hogy a debreczeni ipartestület több döntése ma országsszerte elvi jelentőségű. A testület már elkészült a tavalyi év zártzáradásával, melynek adatai sokkal kedvezőbbek, mint voltak 1901-ben. Ez a kedvező szó ugyan relatív csak és annyit jelent, hogy tavaly csökkent a testület vesztesége. A veszte-

ség természetesen elkerülhetetlen, mert az ipari érdekek védelme rengeteg pénzt emészt fel s ezért folyamodott a testület városi segélyért is. Az ipartestület veszteségéről el lehet mondani, hogy az oly arányban nő, amily arányban a védelemre szoruló érdekek s orvoslást igénylő sérelmek szaporodnak. A zártzáradást a csütörtöki előljárási ülés tárgyalja az ideai költségelirányzattal együtt.

* **Rákóczy-ünnep.** A főiskola ifjúsága márczius havában Rákóczy-ünnepet rendez. Ez lesz Debreczenben az első ünnepség, melynek jövedelme a Rákóczy-szoboralap javára térül. Az egész estély a bujdosó nagy fejedelem emlékezetének lesz szentelve, a ki olyan nagyon és igazán szerette szegény hazáját. Valószínű, hogy valamelyik irodalmi nagyságunk is közreműködik az estélyen, mely az előjelekből ítélve a kurucz-estélynél is fényesebb lesz. Az ünnepet a Magyar Irodalmi Társulat rendezi, melynek választmánya e tárgyban holnap, szerdán ülésezik.

* **Pénztárvizsgálat a városnál.** A város házi- és gyámpénztárát Puky Gyula főispán elnöklésével Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző tegnap délelőtt megvizsgálták. A bizottság mindkét pénztárt teljesen rendben találta.

* **Kinevezés.** A földmivelésügyi miniszter Széles Kálmán tanítót Hajdúmegye hajdunánási járásának gazdasági tudósítójául nevezte ki.

* **Ritka vadász zsákmány.** Benke Sándor foglalkozásra nézve azon kevesek által gyakorolt iparágot üzi, hogy a debreczeni vadásztársulat területén a kártékony vadak irtásával foglalkozik. Évenként 30—50 rókat irt ki. Még pedig oly módon, hogy két tacsó kutyája az odújában füleli le a nemes vadak és tanyai szárnyasok rettegett ellenségét, a ravasz róka komát. Ezzel jó keresete van a vadásztársulattól. S még nagyobb a majerosok hálája. Vasárnap nagy meglepetésére a nagyerdőn a róka oduból egy hatalmas vadmacskát vertek ki kutyái. Mit szerencsésen agyonütött s ma behozta a városba. A vadmacska egy szépen kinőtt 3—4 éves him példány, súlya 5 kilogramm. A nagyerdőn ugyanakkor valószínű, hogy a vadmacska kopók által üzetve menekült a róka oduba.

* **Az Omb. debreczeni fiókinzetének forgalma.** Az Osztrák-magyar bank debreczeni fiókinzetének forgalma 1902. évben: Pénztári forgalma 312,254,000 korona. Váltó-leszámitolás, 36,246 darab 24,000,534 korona 70 fillér. Értékpapírokra előleg 1,033,000 korona. Giroforgalom, bevétel 125,931,491 korona 27 fillér, kiadás 125,528,289 korona 25 fillér. A műveletek összege kor. 25,525,031. Nyers jövedelem kor. 189,718'88. Költségek kor. 95,294'95. Nyereség kor. 94,423'93. A bankpalota 250,117 koronával szerepel a mérlegben.

* **Új szőlő szállító kosár.** A gazdasági egyesület vasárnap délelőt tartott ülésén Beke László egy igen praktikus és minden tekintetben alkalmas szőlő szállító kosarat mutatott be. Az új találmány, a mely egyszerű volta mellett is feltűnést fog kelteni a szőlő tulajdonosok körében, megnyerte a gazdasági egyesület tagjainak tetszését, — úgy, hogy egyhangulag határozták el, hogy azt a gazdaközönségnek ajánlani fogják.

* **A világitási bizottság ülése.** A világitási bizottság ma délután 3 órakor a légszuszgyár igazgatói szobájában, Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tart. A gyűlésen folyó ügyek kerülnek elintézés alá.

* **Gyermek a forró levesben.** Megdőbentően szomorú veget ért a két éves kis Rubi Erzsébet, a kinek hulláját a rendőrség tegnap boncolás végett be szállította a kórházba. A szegény gögicselő kicsike ott lábatlankedett édes anyja körül a konyhában, a ki pedig főzéssel volt elfoglalva. Hogy a gyermek ne legyen láb alatt, felültette egy székre. A virgoncz kis leány itt sem nyugodott, folyton ugrándozott és e közben lesett a székről. Közvetlen a szék előtt állott egy nagy fazék, a mely telve volt huslével. Rubiné a leszűrés végett tette oda. A kis Erzsike egyenesen belezuhant a forró huslével telt fazékba. Nyolcz nap telt el azóta. Szülei és az orvosok hasztalan követtek el mindent a gyermek megmentésére, nem tudtak rajta segíteni. A szegény kicsike tegnap délután örök álomra hunyta szemét.

* **Eljegyzés.** Fábián Lajos Mór felső kereskedelmi iskolai tanár leányát Mariskát f. hó 24-ikén eljegyezte Dr. Falusy Béla a helybeli m. kir. állami főreáliskola tanára

* **Rendelet a műszerészekről.** A kereskedelemügyi miniszter arról értesítette tegnap az ipartestületet s Debreczen városát, hogy a budapesti állami mechanikai és órásiipari szakiskola elvégzése az órás és műszerész iparban munkakönyv váltásaira és két évi gyakorlat után ezen mesterségek önálló üzésére jogosít. Ezt a jogosítványt a képesítéshez kötött iparágak sorába legközelebb felveszik. A debreczeni ipartestületet különösen érdekli ez a rendelet, mely dícséretesen igyekszik az iparágak rendezésének egységét teljesebbé tenni.

* **A debreczeni Önálló Munkás Betegsegélyző pénztár** összes tagjai felkértek, hogy ma, 27-én délután már 2 óra előtt a pénztár helyiségében lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az igazgatóság.

* **Betörés a hortobágyi csárdában.** Vakmerő betöréses lopás történt tegnap a balmazújvárosi határon levő kishortobágyi csárdában. Ismeretlen tettes felfészítette a csárda ablakvasait, behatolt a szobába s a szekrény fiókját feltörvén, abból hét darab 50 koronás bankjegyet, 50 korona váltópénzt, tehát összesen 400 koronát lopott el. A esendőség megállapította, hogy a tettes teljesen ismerős volt a helyi viszonyokkal. Ezt bizonyítja az, hogy a szekrény négy fiókja közül csak azt törte fel, melyben a pénz volt és a szobában levő ingókhöz hozzá sem nyúlt. Tudnia kellett azt is, hogy a károsult, Szarvas Jakab bérlő 17-én sertésekért pénzt kapott. A esendőség jelentést tett a debreczeni ügyészségnek, mely széleskörű nyomozást rendelt el a titokzatos lopás tettesének kézrekerítésére.

* **Egy férj, nyolcz feleség.** Verebely Zoltán a házasságszédelgők klubjának bizonyára tiszteletbeli tagja. Ez az ur, a kit a szomszéd Beregmegye ter-

melt 35 éves és már nyolcz felesége volt. A netovábbig buzgó férj háromszor nősült Beregből, kétszer Borsodból, ugyanennyiszor Hevesből, egyszer a Bácskából s kilenczedszer is meg akart házasodni — Hajduból, de ezuttal nem sikerült bebujnia Hymen rózsaláncaiba. Verebely, a ki különben gépészmester, a fővárosi lapok apróhirdetési rovataiban állandóan ajánlkozott férjnek. Előbbi feleségét a hozomány zsebreacsapása után mindig odahagyta s újra nősült. Mikor a negyedik feleségét, Gergely Ilonka miskolci polgárleányt elhagyta, hurokra került a jó madár es öt évig ült a börtönben. Mánijától — mert eljárása csak ennek nevezhető — azonban nem tudott megszabadulni és ezután még négy házasságot kötött, tehát az oktogámia bűnét követte el. Most Hajdu-Szováton, Péntes Gábor ottani kisbirtokos Rózsi nevű leányával járt jegyben és vasárnapra volt kitéve a lakodalom. Szombaton azonban leérkezett Szovátra Pilis fővárosi detektív, a ki régóta kutat Verebely után s a ki a menyasszonyos háznál csipte meg a szédelgőt. Verebely hosszú pályafutása alatt mintegy tíz álnevet használt. Most a pestvidéki törvényszék tartja öt vizsgálati fogságban s nemsokára ítéletet mond fölötte.

* **A difteritisz orvossága.** A belügyminiszter érdekes rendeletet adott ki a ronesoló toroklob szérumára vonatkozólag. A rendelet értelmében ilyen szérumot, magyarul vérsavót minden gyógyszeriar köteles raktáron tartani és pedig legalább 1000 immunitási egységet tevő adagot, fogyasztás esetén pedig köteles azonnal kiegészíteni. A vérsavó nemcsak belföldi, de külföldi gyáraktól is beszerezhető. Vidéken a szérum a beszerzési áron felül 50 százalékkal árusítható. Még sok fontos dolgot tartalmaz a körrendelet, melyet a közigazgatósági hatóságok megfognak küldeni minden egyes orvosnak és gyógyszerésznek.

* **A favágó bosszúja.** Addig ígérgette Tóth János favágó, míg végre tegnap be is váltotta fenyegetését. A mióta az automobil favágógép beleszólt az ő mesterségébe, se hogy sem volt nyugta. Mindég ígérgette társainak, hogy ő azt az ördög masinát agyonvágja egyszer, de úgy, hogy nem fog többet mukkani sem. Tegnap délután a Páris kávéház előtt vitte el az utja, mikor észre vette, hogy az udvaron vígan zakatol a favágó gép. Menten elborította a méreg és a kezében levő fejszével fenyegetőleg közelgett feléje. A gép mellett lévő munkások nem vették észre a közelgő Tóth Jánost és nem tudták megakadályozni. Tóth oda érve fejszéjét belévgáta a zakatoló gépbe. Többet azonban már nem sujthatott, mert a munkások lefoglák és átadták az előhívott rendőrnek. A gépben ugyan egy fűrész eltörésén kívül egyéb kárt nem okozott, de ez sokba fog kerülni neki. A rendőrség idegen ingó vagyon meg rongálása czimén indítja meg ellene az eljárást.

* **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni zenede tanárainak segélyalapja javára 1903. január hó 17-én tartott hangverseny és tánczestélyen felülfizettek: Sesztina Lajos ur 10 korona, Dr. Kenézy Gyula ur 10 korona, Békési Arthurné 6 korona, ifj. Emerich Arnold ur 3 korona, összesen 29 korona, mely szives adományokért a zenede nevében hálás köszönetemet nyilvánítom Debreczen, 1903. január hó 24. Tóth Béla, a zenede pénztárosa.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők kunytak el Debreczenben: Szabó József ev. ref. 5 éves, özv. Tokaji Gáborné ev. ref. 78 éves, Nacziinszki

Zsuzsánna g. k. 15 éves, Weisz Mór izr. 11 hónapos, Szathmáry Gyula ev. ref. 49 éves hivatalosolga, Mitrovics Gyula ev. ref. 62 éves, Tóth Sámuel ev. ref. 7 hónapos.

* **Tőkepénzesek,** pénzeiket biztos helyre elhelyezhetik 6—8 százalékos kamatra Rácz Béla bankirodája által Debreczen Csapó-utca 12. sz. Ugyanott kisebb-nagyobb földbirtokok, házak is vehetők.

* **Színházi és báli** legyezők Cresp de Chine Chiffon Mouslin, Liberti gázszalag minden színben legolesőbban beszerezhető Bartha Kálmán üzletében.

* **Olcsó pénzkölcsönök** ingatlanra, a legkedvezőbb feltételek mellett rövid idő alatt kieszközöl Rácz Béla bank irodája Debreczen, Csapó-utca 12. Tőketörlesztéses kölcsönök. 15—50 évre, zálog-levelekből levonás nincsen. 23 nagy pénzügyintézettel létesített összeköttetése, reményt nyújt a felvett kölcsön ügyeknek feltétlen elintézéséhez. Kerestetnek föld vevők, több kisebb-nagyobb eladó szántó és szőlőföldekhez.

TÁVIRATOK.

Nessi lemondását elfogadták.

Budapest, január 27. Nessi Pál országgyűlési képviselő lakásán ma katonai diszben megjelent a honvédelmi miniszteriumból egy százados és átadta a lemondási okmányt, a melyet Fejérváry honvédelmi miniszter elfogadott. A híresztelt lefokozásból tehát nem lehet semmi.

Törölt főrend.

Budapest, január 26. Lipót Ferdinánd főherceget a főrendiház mai ülésén törölték a főrendek közül, mivel lemondott rangjáról.

A Singer-ügy.

Budapest, január 26. A budapesti ujságírók egyesületének választmánya ma foglalkozott a Neue Freie Presse Singer-Apponyi ügygyel és a parlament álláspontját elítélte. A választmány Singert változatlan nagyrabecsléséről biztosította.

Szerelem és politika.

Páris, január 26. Az itteni lapok nagyrésze megint feleleveníti azt a hírt, hogy Miklós orosz czár el akar válni a nejtől, mert semmi kilátás sincsen már fiutódra nézve. A lapok hosszú cikkekben, részletesen megírják, hogy a czár bár szereti nejtét, a trónörökös kedvéért mégis csak le fog mondani róla.

Alfonz király betegsége.

Madrid, január 26. A király állapota annyira javult, hogy most rendes sétakocsizását megint megkezdheti. Az anyjával, Mária Krisztina régensnővel tegnap egy órai sétakocsizást tett. A nép üdvözölte a fiatal királyt, amerre a fogatja elhaladt.

A Lónyay-pár.

Bécs, január 26. Lónyay Elemér gróf és neje Stefánia főhercegnő kedden este érkezik ide.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Feldmesser-ügy epilógusa.
A debreczeni törvényszék tavaly napokig tárgyalta Feldmesser Gyula és társai tisztaeségei lakosoknak hamis bukási bűnügyét. Azon időtájt egész Debreczen lázas érdeklődéssel lesté a monstre bűnpör kimenetelét, amely nagyon kedvezőtlen volt a vádlottakra nézve. Midegyik vádlott hosszabb börtönbüntetést kapott. Az elítéltek felebbezték s ügyük felebbvitel folytán a debreczeni ítélőtáblához került, mely február 12-én tart benne főtárgyalást.

HIREK.**Éjjeli posta.**

× **Bosszuálló kérő.** (Éjjeli express tudósítás.) Szalkai Miksa székesfejérvári születésű kertész, szerelmes volt egy pákozdi leányba, a kinek azonban nem tetszett a legény. A leány atyja Bodalgi József is ellene volt a mikor leányát megkérte, a mi úgy felbőszítette a legényt, hogy bosszura határozta el magát. Tegnap éjjel felgyújtotta a leány atyjának a házat. A ház leégett és Bodalgi benn égett. A bosszuálló kérőt most körözik, mert megszökött.

× **Egy uriasszony tragédiája.** (Éjjeli express tudósítás.) Oriási részvét mellett temették el tegnap délután Kasán Friedmann Samu üvegkereskedő nejét, ki borzasztó tragikus módon a lángok martaléka lett. Egy héttel ezelőtt történt, hogy este a vaosoránál ülve egy két égőjú lámpa, a melyet kipróbálás végett hozott haza a férj, hirtelen felrobbant s az égő petróleum az asztal előtt ülő uriasszony ruhájára ömlött. Az égő láng egy pillanat alatt elborította testét, mire a megrémült férj dühökkel és párnával elfojtotta ruháján a tüzet, az asszony iszonyu égési sebeket szenvedett. Közel nyolcz napig feküdt a legnagyobb kínok közepette s ebben a borzasztó állapotban egy fiugyermeknek is életet adott. Tegnapelőtt mérhetetlen fájdalmaitól megfosztotta a halál s 6 apró gyermek és egy újszülött édes anyját vesztette, árván maradt.

× **Nagy tűz Ujpesten.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap reggel 7 óra óta a Magyar Pamutipar Részvénytársaság újpesti gyára lángokban áll. A tűz a tisztító műhelyben keletkezett, a hol egy kipattant szikra felgyújtotta a fülhalmozott pamutanyagot. A tűz a gyulékony anyagban roppant gyorsan terjedt és csakhamar az egész épület egy zsarátnok-tenger volt. A tűz innen átesapott a gyár nagy raktára is, a mely már a földig leégett. A tüzhöz kivonult az összes újpesti gyárak tűzorsége. A pamutraktár teteje teljesen leégett. Az ott felhalmozott nyers anyag még mindig ég és itt a tűz előreláthatólag napokig fog tartani. A gyár biztosítva van. A kár már eddig is 3-400,000 korona.

CSARNOK.**A tűzpróba.**

— Regény. —

— Én úgy gondolom, úgy félóra mulva. — Nem láttam azután, mert a társaságba vegyült.

Többet nem tudott Walter a doktor-nak mondani. De ennyi épen elég volt Reginaldnak. Midőn 2 óraker, amint terveztek, Dent orvos beállított egyszerüen elmondá ennek, hogy oly körülmények tudomására jött, melyek a post mortem vizsgálatot követelik. Dent csak fejét rázta és dr. Charton átlátta, hogy semmi sem képes őt megingatni véleményében. De mivel semmi veszíteni való idő nem volt, elhatározta magában, hogy egyenesen Evelyn urhoz fordul s kérte Dent orvost, hogy visszatérteig várakozzék reá.

Evelyn ur olvasószobájában volt. Midőn Reginald belépett, nagyon kellemetlenül hatott rá, hogy nejét is ott találta, kinek szeméből észre lehetett venni, hogy megijjedt, de azután — mint nőnél történt mindig — ismét visszanyerte nyugodtságát. Miután épen nem látszott hajlandónak a szobát odahagyni, eltökölte magát Reginald, hogy indítványát jelenlétében is előadja.

— Evelyn ur, — kezdé az ifju, én igen szomorú ügyben jöttem önhöz, mit inkább szeretnék mellőzni, de kötelességem parancsolja, hogy kételyeimet, feledhetetlen fiának hirtelen történt halálára nézve, ön előtt kifejezzem.

Ugyanekkor egy pillantást vetett a nőre, ki elhalaványulva, hirtelen kivonta kezét férjéből, nehogy ez remegését észre vegye.

— Az volt mondva — folytatá Reginald, — hogy a szegény Edvard traumatic tetanusban mult ki. E betegség esupán idegbomlás és az idegek megsérülése következtében áll elő. De részletes vizsgálódásom után sem fedezhettem fel ily sérülést, és határozottan merem állítani, hogy afélett rajta kilenez óráig nem is lehetett látni.

— Nem azt mondad-e te nekem kedvesem, — szól Evelyn nejéhez fordulva, — hogy Edvard tegnap előtt panaszkodott, hogy egy varrótüvel megszurta az ujját?

— Igen. Róbert — szól a nő siránkozva — a szegény gyermek panasolta ezt nekem.

— Én csak azt mondom Evelyn ur, — szól Reginald — hogy a halálnak az oka ezzel nincs megállapítva és véleményem szerint nem csak tudományos szempontból, de főleg önnek, az atyának nyugalalmát szükséges hogy az egész dolog tisztába legyen hozva.

— Dehát mikép akarja ön ezt kedves doktor? — kérdé Evelyn gondolkodásba merülve.

— Önnek beleegyezését kérem egy post mortem vizsgálatra nézve, — válaszolt Reginald.

— Ah Robert — sikoltott föl Evelynné — te soha sem adhatod beleegyezésedet oly borzasztó vizsgálatba. Soha sem engedheted azt meg, hogy kedves gyermeked teste szét bonczoltassék. Bár mennyire tiszteljem is dr. Charton tudományát, még is meg vagyok győződve, hogy tévedésben van. Dr. Dentnek a legnagyobb kételye sem merült föl, hogy Edvard nem a tetanusban hunyt el, — holott ő haldoklása közben folytonosan mellette volt. Oh fogadd fel nekem Robert, hogy te oly fertelmes hullacsontkintásba nem fogod beleegyezésed adni.

(Folyt. köv.)

Szinlap.

Ma kedden, 1903. évi január hó 27-én: másodsor.

LIZELOTT.

Vigjáték 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

XIV. Lajos, Franciaország királya Klenovits Gy.
Fülöp, orleansi herceg Pataki Béla
Erzsébeth Sarolta, (Lizelott) a herceg felesége Hahnel Aranka
Montespan, markinó Than Györfi M.
Madame Scárron, később Main-teon markinó Menszáros M.
Louvois, hadügyi államtitkár Szilágyi A.
Harling, gróf Palágyi L.

Holnap, szerdán, január hó 28 án, bérlet 102-ik szám „C” itt először:

Monna Vanna.

Dráma.

KITÜNŐ ASZTALI BOROK érkeztek Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe.
Szabó Gyula úr termése.
Ermelléki asztali vegyes 1 liter 35 kr.
Ermelléki rizling 1 liter 40 kr.
Leszállított árak!

Ajánljuk mindennemű Rimburgi, Hollandi kreás és czérna fonal váznainkat, valamint a világhírű Schroll-gyártmányu

első rendű chiffonokat,

esikos jegyű havasi váznakat, szepeségi damast asztalneműeket, ágyhuzatokra való kanavaszakat, zephireket és mindennemű

menyasszonyi kelengyék

összeállítását elvállaljuk a legjutányosabb határozott árak mellett, továbbá farsangi alkalmi ruhákra való fehér himzett és színes francia batizt ujdonságokat.

Tisztelettel

Jánossy József és Társa

Főtér, a nagy tőz-de mellett.

Tulhalmozott raktár miatt

kalapok, cipők, ingek, gallérok kézellők, nyakkendők, pénztárczák szivar és cigaretta tárczák és számos itt fel nem sorolható áruk

beszerzési áron lesznek árusítva

Jó minőségű ingek 85 krajczártól.
Színes kézellő párja 20 "
Férfi cipők 2 frt 30 "
Kalapok 55 krtól feljebb

Miklós és Markbreit

Bazár üzletében Frohner szálloda mellett.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

„Hattyu“ levele van.

Gitucezi! Két levele lesz ma. A későbbi keletű megmagyaráz mindent. Ügvolet és kécsókók!

Négyszobás utcai lakás azonnal, vagy májusra kiadó. Jó víz, mosókonyha, Csokonai-utca 13. Ugyanott homokkerti bor kapható.

Fuchol patkány és egéirtő, eddig a legbiztosabb szer kipróbálva, egyedül kapható ifj. Czegléd József üzletében.

Elad 7 nyilas tanya föld a vérvölgyi állomásnál. Értekezhetni Varga-utca 44. szám. Molnár Sándornál.

Bika szállodához közel, jó száraz, egészséges utcai lakást keresek 3-4 szobást. Czim a kiadóban.

Zongora eladáshoz ügynököt keresek. Zöldfa-u. 12. utolsó ajtó.

Az első debreczeni kézizálog kölesön intézet a Szent-Anna-utczáról áthelyeztetett Arany János-utca 9. sz. házba. Együttal tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy hirlap elárúsító irodám a Piacz-Szent-Anna-utca sarok, 3-ik ajtó lett elhelyezve. Tisztelettel Katz Jakab.

Nőül vennék egy 30-35 éves keresztény fedhetetlen előéletű, tiszta jellemű, szerény igényű úri hölgyet. 41 éve vagyok, vallásom római katolikus. Szigorú titoktartást ígerek. Leveleket, illetőleg ajánlatokat „poste restante“ kérek a főpostához. „Honor W. G. H.“ czímen.

Művelt francia nő rendkívül jutányos árban óhajt délelőtti órákat adni. Czim a kiadóban.

Favágást házhoz járó favágógéppel elvállal. Kerekgyártó József, Csapó-utca 31. szám alatt.

IV. gimnáziumot végzett fiatal ember irodai munkákra ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Lindenfeld J. Jenő Városház-utca 2. sz.
Legfinomabb fumei 3 csillagos petro-
2 leum literje 14 kr.
csillagos 12 kr.

Boros Testvérek divatos női ruhakelmék, sojmek, téli kendők és veszesek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Világhírű Martell Cognac

Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár: Váray József kereskedésében, városi bérpalota.

Zongora tanítót (férfit) keresek gyermekekhez. Értekezhetni: Péterfia-utca 65 szám alatt.

Pemetefü cukor (Borsay-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsay cukrászdába és Józsa és Jóna arak üzletében.

Katonakeztyük tisztítását

javítással együtt párját 8 krért, glase-keztük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia-utca 37.

Rövid idő alatt általános közkeveltségnek örvendő, saját termésű

BAGAMÉRI

homokhegyi boraimat üvegezve 1 ltr. 28 krért, 5 liter vételnél 1 ltr. 26 krért árusítom.

Bagaméri ó bor	1 liter	32 kr.
Kitánó magyarád	1 " "	46 " "
Finom magyarád	1 " "	40 " "
Ménesi fehér	1 " "	36 " "
Ménesi vörös	1 " "	46 " "

50 literen felül hordókba direkt a telepről szállítok.

Hordóiban rendeléseket havonként csak egyszer szállíthatok, tehát a megrendelést idejében kérem megtenni.

Tiszta kezelés és szolid kiszolgálásról kezeskedem.

Tisztelettel

VÁRAY JÁNOS.

Weiszmandel József

első debreczeni

kóser szalámi,
füstölt hus, csemege és virsli

készítményei kapható

Debreczen, Piacz-utca 19-ik szám
(Ranunkel ház.)

Ezton értesíti a n. ó. közönséget, hogy mindennap friss készítményű virsli és szalvaladét hoz forgalomba

Piacz-utca 19-ik számú

üzletében. A tisztaságra különösen gond fordítatik. Az árak az orthodox főrabbi szigorú felügyelete alatt készülnek.

Olcsó tűzifa beszerzés.

Hay Károly tűzifa kereskedésében, hol cser-, gyertyán hasáb tűzifa és válogatott szerszámfa a legjutányosabb árban beszerezhető. Megrendelhető: Degenfeld tér 2. és a telepen Vargakert sarok, Ispóty laposon, a vasut mellett.

Pokrócok

Lovak részére!

Szobapadlóra!

Léghuzam ellen!

Íróasztal elé!

Flanell-takarók!

Plüs- uti-takarók!

Kocsi-takarók!

Plaidek!

Erdélyi hosszú szőrű

cserge-pokrócok!

nagy választékban kaphatók:

Bosznay J. és Társa

uj szőnyegházában,

Debreczen, Kossuth-u. II. Zádor-ház

Legegészségesebb viselő.

Fűzők pótlója Platinum Anti Corset.

Az összes fűzők eltávolíthatók s a fűző mosható.

Egyedül kapható:

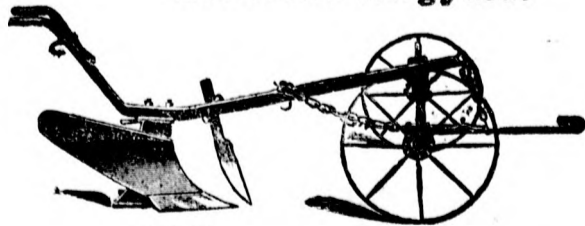
Bartha Kálmán áruházában
Debreczen, Városház épület.

Minden alaknak előnyös.

Teljes ényelem. elegáns testalkat mellett.

BACHER RUDOLF,

kir. szab. ekegyára.

Ajánlja:

Elpusztíthatatlan pánczélkormányu, tégelyacél fejű EKÉIT, hirneves UNICUM-DRILL sorvető gépeit, valamint minden egyéb gazdasági eszközeit.

Kedvező fizetési feltételek!

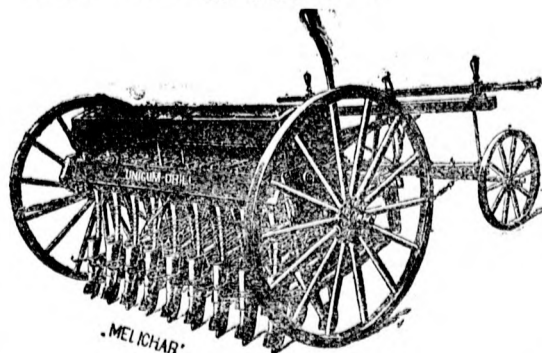
MELICHAR FERENCZ,

kir. szab. vetőgépgyára.

Bizományi gépraktára:

...DEBRECZEN...

Piacz-utca 26. szám
a nagytőzsde épület.

MELICHAR

Képviselő: RAHMER SÁNDOR.